

Ogólne Warunki Ubezpieczenia pojazdów „AUTOCASCO”

Spis treści

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE:

Postanowienia wstępne - § 1	3
Definicje - § 2	3

II. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA:

Przedmiot ubezpieczenia - § 3	6
Zakres umowy ubezpieczenia - § 4	6
Rozszerzenia zakresu ubezpieczenia - § 5	7
Wyłączenia odpowiedzialności - § 6	7

III. UMOWA UBEZPIECZENIA:

Zawarcie umowy ubezpieczenia - § 7	9
Umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek - § 8	10
Obowiązki umowne ubezpieczającego - § 9	10
Tryb zawierania umowy - § 10	10
Początek i koniec odpowiedzialności PTU S.A. - § 11	12
Rozwiązanie umowy ubezpieczenia - § 12	12
Przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia w razie zbycia pojazdu - § 13	13

IV. SUMA UBEZPIECZENIA:

Ustalenie i zmiana sumy ubezpieczenia - § 14	14
--	----

V. SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA:

Wysokość i zasady opłacania składki ubezpieczeniowej - § 15	15
Zniżki i zwwyżki stosowane przy ustalaniu wysokości składki - § 16	15
Zwrot składki - § 17	16

VI. PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY:

Obowiązki ubezpieczającego po powstaniu szkody - § 18	16
Skutki naruszenia obowiązków - § 19	18
Wyplata odszkodowania przez PTU S.A. - § 20	18
Podmioty uprawnione do otrzymania odszkodowania - § 21	19
Obowiązek udostępnienia dokumentów - § 22	19

VII. USTALENIE I WYPŁATA ODSZKODOWANIA:

Odszkodowanie za szkodę częściową - § 23	19
Odszkodowanie za szkodę całkowitą - § 24	21
Odszkodowanie za kradzież pojazdu lub jego części - § 25	22
Szkody powstałe za granicą - § 26	22
Przeniesienie własności uszkodzonego pojazdu - § 27	23
Dodatkowe koszty pokrywane przez PTU S.A. - § 28	23
Maksymalna wysokość odszkodowania - § 29	24
Potrącenia i zmniejszenia odszkodowania - § 30	24
Waluta odszkodowania - § 31	24

VIII. POSTĘPOWANIE W SPRAWACH ROSZCZEŃ UBEZPIECZENIOWYCH

Skargi, wnioski i zażalenia - § 32	24
Dochodzenie roszczeń - § 33	25

IX. PRZEPISY KOŃCOWE:

Roszczenia regresowe - § 34	25
Zawiadomienia i oświadczenia stron - § 35	25
Wejście w życie OWU - § 36	25

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Postanowienia wstępne

1. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia Pojazdów „Autocasco” (zwane dalej „OWU”) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna (zwane dalej „PTU S.A.”) z osobami fizycznymi, osobami prawnymi oraz jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej (zwanymi dalej „ubezpieczającymi”).
 2. W porozumieniu z ubezpieczającym do treści umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odmienne od postanowień niniejszych OWU.
 3. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej.
- 4) **osoba upoważniona do kierowania pojazdem** – osoba, która weszła w posiadanie kluczyków (kart kodowych) lub/i sterowników do urządzeń umożliwiających uruchomienie silnika lub/i zabezpieczeń przeciwkradzieżowych oraz stosownych dokumentów pojazdu za zgodą właściciela lub użytkownika pojazdu;
 - 5) **suma ubezpieczenia** – określona w umowie ubezpieczenia kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności PTU S.A. za wszystkie szkody powstałe w okresie ubezpieczenia;
 - 6) **pojazd** – pojazdy mechaniczne takie jak: pojazdy samochodowe, ciągniki rolnicze, przyczepy, w rozumieniu przepisów ustawy o ruchu drogowym;
 - 7) **wyposażenie podstawowe pojazdu** - sprzęt i urządzenia, będące wyposażeniem fabrycznym, zamontowanym w sposób trwały w nowym pojeździe przed dniem jego sprzedaży, uwidocznione w dokumencie zakupu pojazdu, służące do używania pojazdu zgodnie z jego przeznaczeniem.
Do wyposażenia podstawowego podwyższającego wartość pojazdu można zaliczyć ponadto wyposażenie nie będące wyposażeniem fabrycznym, lecz zamontowane w sposób trwały przed dniem zawarcia umowy ubezpieczenia (pierwszej i kolejnych):
 - a) podwyższające komfort i bezpieczeństwo jazdy (np. klimatyzacja, fotele kubelkowe, poduszki powietrzne, fotelik do przewożenia dzieci),
 - b) podnoszące walory estetyczne pojazdu (np. lakier metalizowany, obręcze kół ze stopów lekkich),
 - c) zabezpieczenia przeciwkradzieżowe,
 - d) instalację zasilania gazem,
 - e) hak holowniczy, wciągarkę,
 - f) żuraw hydrauliczny, windę samozaladowawczą,
 - g) agregat chłodniczy;
 - 8) **wyposażenie dodatkowe pojazdu** - urządzenia trwale zamontowane w pojeździe, nie będące podstawowym (fabrycznym)

§ 2

Definicje

Przez pojęcia użyte w niniejszych OWU rozumie się:

- 1) **ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej zawierająca umowę ubezpieczenia na własny lub cudzy rachunek, zobowiązana do zapłacenia składki;
- 2) **ubezpieczony** – właściciel pojazdu, na którego rachunek ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia;
- 3) **użytkownik pojazdu** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która nie będąc właścicielem pojazdu używa go na podstawie umowy leasingu, dzierżawy, najmu lub innej umowy zawartej z właścicielem pojazdu;

- wyposażeniem pojazdu danego typu i modelu, w szczególności:
- a) sprzęt audiowizualny (radio-odtwarzacze, DVD, głośniki, itd.), taksometry, kasy fiskalne,
 - b) systemy nawigacji satelitarnej, telefonii radiowej i komórkowej (z wyłączeniem telefonów komórkowych i radiotelefonów),
 - c) bagażnik zewnętrzny,
 - d) elementy adaptacyjne pojazdów do celów specjalnych,
 - e) napisy reklamowe, firmowe oraz reklamy umieszczane na pojazdach itp.;
- 9) **wartość pojazdu** - wartość pojazdu ustalona na podstawie aktualnych notowań cen rynkowych pojazdu danej marki, typu i roku produkcji, z uwzględnieniem jego cech indywidualnych, wyposażenia, przebiegu i stanu technicznego. Podstawę ustalenia wartości pojazdu stanowią notowania zawarte w katalogach cen pojazdów. Przy braku notowań danego pojazdu przyjmuje się średnią wartość rynkową podobnych typów pojazdów. Za **wartość rynkową pojazdu fabrycznie nowego** uznaje się jego cenę zakupu, określoną w pierwszej fakturze zakupu. Wartość rynkowa pojazdu fabrycznie nowego, dla celów ubezpieczeniowych, nie ulega zmianie w okresie 12 miesięcy od daty wystawienia faktury zakupu, jeżeli w tym czasie spełnione są łącznie następujące warunki :
- przebieg pojazdu nie przekroczył 15.000 km,
 - nie nastąpiła zmiana właściciela pojazdu,
 - nie wystąpiła szkoda w pojeździe o wartości przekraczającej 20% sumy ubezpieczenia;
- 10) **szkoda** - strata majątkowa powstała w wyniku utraty, zniszczenia lub uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia (lub jego części) w następstwie zdarzeń objętych zakresem ubezpieczenia;
- 11) **szkoda całkowita** – zniszczenie lub uszkodzenie pojazdu w takim stopniu, że koszt jego naprawy wyliczony przez PTU S.A. w systemie kalkulacyjnym Audatex lub Eurotax w wartościach brutto, tj. z uwzględnieniem podatku VAT, przekracza 70% wartości rynkowej pojazdu (w stanie bezpośrednio sprzed zdarzenia wywołującego szkodę) określonej w dniu ustalenia odszkodowania. Koszty naprawy pojazdu stanowiące podstawę do ustalenia czy szkodę należy zakwalifikować jako całkowitą (nie będące podstawą do wypłaty odszkodowania), PTU S.A. określa w oparciu o:
- a) koszty robocizny uwzględniające normy czasowe producenta pojazdu zawarte w systemie kalkulacyjnym Audatex lub Eurotax oraz średnią stawkę za 1 roboczogodzinę autoryzowanych zakładów naprawczych z terenu działania oddziału PTU S.A. likwidującego szkodę,
 - b) koszty oryginalnych części zamiennych pojazdu, bez uwzględniania ich zużycia eksploatacyjnego oraz koszty części i materiałów wynikające z technologii naprawy;
- 12) **całkowite zniszczenie (unicestwienie) pojazdu** – zniszczenie pojazdu w takim stopniu, że niemożliwe jest przywrócenie jego stanu technicznego pozwalającego na użytkowanie i dopuszczenie pojazdu do ruchu;
- 13) **szkoda drobna** – zniszczenie lub uszkodzenie pojazdu, a także kradzież jego części lub wyposażenia pojazdu, w takim zakresie, że kwota odszkodowania wyliczona przez PTU S.A. metodą kosztorysową nie przekracza 1500 zł;
- 14) **szkoda powstała z przyczyn eksploatacyjnych** – szkoda wynikająca ze zużycia pojazdu, jego części lub wyposażenia, a także szkoda, do naprawienia której zobowiązany jest określony podmiot w ramach gwarancji/rękojmi dotyczącej wykonania albo naprawy pojazdu, jego części lub wyposażenia;

- 15) **kradzież pojazdu** - działanie sprawcy o znamionach określonych w Kodeksie Karnym w art. 278 (kradzież) lub w art. 279 (kradzież z włamaniem) lub w art. 280 (rozbój), które doprowadziło do zaboru pojazdu;
- 16) **przywłaszczenie pojazdu** - działanie sprawcy o znamionach określonych w art. 284 Kodeksu Karnego;
- 17) **zabór pojazdu w celu krótkotrwałego użycia** - działanie sprawcy o znamionach określonych w art. 289 Kodeksu Karnego;
- 18) **odszkodowanie** - należna ubezpieczonemu kwota pieniężna, ustalona zgodnie z postanowieniami niniejszych OWU;
- 19) **pozostałości pojazdu** – elementy i zespoły pojazdu nie uszkodzone w wyniku zaistniałej szkody lub uszkodzone w takim stopniu, że nadal posiadają wartość handlową;
- 20) **udział własny w szkodzie** – część szkody pokrywana przez ubezpieczonego, potrącana z odszkodowania, naliczana procentowo od wysokości ustalonego odszkodowania. Zasady i warunki naliczania udziału własnego określono w treści § 30;
- 21) **pojazd nielegalnie wprowadzony na obszar celny Unii Europejskiej** – to pojazd, który nie został dostarczony do miejsca kontroli celnej lub nie został zgłoszony do tej kontroli, lub wprowadzony został na obszar celny Unii Europejskiej na podstawie sfałszowanych dokumentów;
- 22) **zbiegnięcie z miejsca zdarzenia** – sytuacja, gdy kierujący pojazdem oddala się z miejsca wypadku w celu uniemożliwienia lub utrudnienia ustalenia jego tożsamości, okoliczności zdarzenia i/lub stanu trzeźwości;
- 23) **działanie czynnika chemicznego i/lub termicznego** – nagły wpływ temperatury, środków chemicznych oraz innych substancji wywołujących reakcje chemiczne i termiczne, pochodzące z zewnątrz pojazdu np. oblanie pojazdu kwasem, benzyną, podpalenie, zapalenie się pojazdu na skutek przegrzania słonecznego;
- 24) **huragan** — działanie wiatru o prędkości nie mniejszej niż 17,5 m/s, który wyrządza masowe lub pojedyncze szkody; wystąpienie tego zjawiska powinno być potwierdzone przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW) - w przypadku braku możliwości uzyskania potwierdzenia przyjmuje się stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ich powstania lub w najbliższym sąsiedztwie, świadczące o działaniu takiego wiatru;
- 25) **lawina** — gwałtowne zsuwanie się lub staczanie się mas śniegu, lodu, skał, kamieni, ziemi lub błota ze zboczy górskich bądź fałistych;
- 26) **osuwanie się ziemi** – ruchy ziemi na stokach, nie spowodowane działalnością ludzką;
- 27) **powódź** — zalanie terenów wskutek podniesienia się wody w korytach wód płynących i stojących; za powódź uważa się również zalanie terenów w wyniku deszczu nawalnego bądź spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich i fałistych;
- 28) **pożar** — działanie ognia, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozszerzył się o własnej sile;
- 29) **uderzenie pioruna** — bezpośrednie wyładowanie elektryczności atmosferycznej na przedmiot ubezpieczenia, powodujące przepływ ładunku elektrycznego przez ten przedmiot;
- 30) **wybuch** — gwałtowna zmiana stanu równowagi układu z jednoczesnym wyzwoleniem się gazów, pyłów lub pary, wywołanym ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną wybuchem jest to, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozerwaniu w takim stopniu, iż wskutek ujścia gazów, pyłów, pary lub cieczy nastąpiło nagłe wyrównanie ciśnień; za wybuch uważa się również implozję polegającą na uszkodzeniu zbior-

- nika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
- 31) **zapadanie się ziemi** — obniżenie się terenu z powodu zawalenia się podziemnych pustych przestrzeni w gruncie, nie spowodowane działalnością ludzką;
 - 32) **polisa** – dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia;
 - 33) **dokumenty pojazdu** - dowód rejestracyjny lub pozwolenie czasowe dopuszczające pojazd do ruchu oraz karta pojazdu (o ile była wydana);
 - 34) **Centrum Alarmowe PTU S.A.** – jednostka organizacyjna przyjmująca zgłoszenia szkód oraz organizująca usługi assistance;
 - 35) **przedsiębiorca** - osoba fizyczna, osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej prowadząca we własnym w imieniu działalność gospodarczą lub zawodową.
4. Wiek pojazdu przyjmowanego do ubezpieczenia ustala się w latach jego eksploatacji, przyjmując za początek eksploatacji rok produkcji pojazdu, a za koniec – rok, w którym rozpoczyna się okres ubezpieczenia.

§ 4

Zakres umowy ubezpieczenia

II. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 3

Przedmiot ubezpieczenia

1. Ubezpieczeniem objęte są pojazdy mechaniczne wraz z ich wyposażeniem podstawowym zarejestrowane i dopuszczone do ruchu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, których wiek w momencie objęcia ochroną ubezpieczeniową nie przekracza 13 lat, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
 2. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być również pojazdy wolnobieżne oraz pojazdy w wieku powyżej 13 lat, o ile jest to kontynuacja umowy ubezpieczenia w PTU S.A.
 3. Po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniem może być objęte wyposażenie dodatkowe pojazdu. Przy ubezpieczeniu wyposażenia dodatkowego konieczne jest określenie we wniosku ubezpieczeniowym każdego jego elementu oraz ustalenie jego wartości rynkowej.
1. Umowa ubezpieczenia może być zawarta:
 - 1) w zakresie podstawowym,
 - 2) w zakresie ograniczonym.
 2. **W zakresie podstawowym PTU S.A. odpowiada za szkody powstałe wskutek:**
 - 1) zderzenia z innym pojazdem,
 - 2) nagłego działania siły mechanicznej w chwili zetknięcia pojazdu z podłożem, przedmiotami, zwierzętami lub osobami znajdującymi się poza pojazdem,
 - 3) powodzi, zatopienia, huraganu, pioruna, bezpośredniego działania opadu atmosferycznego, osuwania lub zapadnięcia się ziemi, lawiny,
 - 4) pożaru, wybuchu,
 - 5) działania czynnika chemicznego i/lub termicznego, pochodzącego z zewnątrz pojazdu,
 - 6) uszkodzenia przez osoby trzecie pojazdu lub ubezpieczonego dodatkowo wyposażenia,
 - 7) użycia pojazdu w związku z przewozem osób, którym ma być udzielona pomoc lekarska, w związku z zagrożeniem życia lub poważnym zagrożeniem zdrowia,
 - 8) kradzieży pojazdu, jego części lub/i ubezpieczonego dodatkowo wyposażenia, bądź zaboru pojazdu w celu jego krótkotrwałego użycia.
 3. **W zakresie ograniczonym PTU S.A. odpowiada za szkody** polegające na uszkodzeniu pojazdu w następstwie zdarzeń określonych w ust. 2 pkt 1-7.
 4. Umową ubezpieczenia w zakresie podstawowym objęte są szkody powstałe

na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz pozostałych krajów europejskich (Federacji Rosyjskiej i Turcji w europejskich częściach ich terytoriów) z zastrzeżeniem § 6 ust. 2 pkt 1.

§ 5

Rozszerzenia zakresu ubezpieczenia

1. Na wniosek ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki ochroną ubezpieczeniową mogą być również objęte szkody, o których mowa w § 6 ust. 2.
2. Ponadto, w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia, na wniosek ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki **umowę można rozszerzyć o:**
 - 1) odstąpienie od zmniejszania sumy ubezpieczenia o wypłacone odszkodowania, o którym mowa w § 14 ust. 3,
 - 2) zniesienie amortyzacji części zamiennych i zespołów przeznaczonych do wymiany, o której mowa w § 23 ust. 8 i 9, wyłącznie w odniesieniu do pojazdów, których okres eksploatacji nie przekroczył 13 lat (dotyczy to również umów kontynuowanych w PTU S.A.),
 - 3) zniesienie udziału własnego w pierwszej i drugiej szkodzie, o którym mowa w § 30 ust. 1 pkt 1,
 - 4) zniesienie udziału własnego we wszystkich szkodach, o którym mowa w § 30 ust.1,
 - 5) odstąpienie, przy kontynuacji umowy ubezpieczenia w PTU S.A., od naliczania zwwyżki składki z tytułu wypłaty odszkodowania za szkodę zlikwidowaną na zasadach likwidacji „szkody drobnej”. Odstąpienie od naliczania zwwyżki składki dotyczy tylko jednej „szkody drobnej” w okresie ubezpieczenia,
 - 6) pokrycie kosztów wymiany zamków i/lub innych urządzeń umożliwiających uruchomienie silnika lub zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, o których

mowa w § 25 ust. 4 i 5, w przypadku utraty kluczyków (kart kodowych) lub/i sterowników do urządzeń umożliwiających uruchomienie silnika lub/i zabezpieczeń przeciwkradzieżowych,

- 7) objęcie odpowiedzialnością szkód powstałych na skutek przywłaszczenia pojazdów wynajmowanych zarobkowo (rent a car).

§ 6

Wyłączenia odpowiedzialności

1. **PTU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za szkody:**
 - 1) spowodowane umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez ubezpieczającego /ubezpieczonego lub osobę, z którą ubezpieczający/ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, lub inną osobę uprawnioną do kierowania pojazdem lub rozporządzania nim;
 - 2) spowodowane przez którąkolwiek z osób, wymienionych w pkt 1, która podczas kierowania pojazdem:
 - a) znajdowała się w stanie nietrzeźwości lub w stanie po użyciu alkoholu,
 - b) znajdowała się pod wpływem narkotyków lub innych podobnie działających środków,
 - c) nie posiadała wymaganych prawem aktualnych uprawnień do kierowania ubezpieczonym pojazdem, w tym (jeśli jest to wymagane) np. świadectwa kwalifikacji albo aktualnych badań lekarskich lub/i badań psychologicznych;
 - 3) gdy osoba kierująca pojazdem zbiegła z miejsca zdarzenia;
 - 4) powstałe w pojazdach stanowiących własność osoby innej, niż wymieniona jako właściciel w dokumencie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 13 ust. 5 ;

- 5) powstałe w pojazdach wprowadzonych nielegalnie na obszar celny Unii Europejskiej przez ubezpieczonego lub przez inną osobę; o ile ubezpieczony lub ubezpieczający posiadał wiedzę o fakcie nielegalnego wprowadzenia pojazdu na obszar celny Unii Europejskiej lub gdy przy dochowaniu należytej staranności mógł taką wiedzę osiąść;
 - 6) powstałe na skutek przywłaszczenia pojazdu, z zastrzeżeniem § 5 ust. 2 pkt 7;
 - 7) powstałe wskutek kradzieży pojazdu lub jego części, bądź zaboru pojazdu w celu krótkotrwałego użycia w przypadku, gdy:
 - a) po opuszczeniu pojazdu przez kierującego i pasażera pojazd nie był zabezpieczony w sposób przewidziany w jego konstrukcji i/lub nie miał sprawnych i włączonych wszystkich urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą, określonych we wniosku ubezpieczeniowym i wymaganych do zawarcia umowy ubezpieczenia,
 - b) nie zabezpieczono z należyłą starannością kluczyka do otwierania pojazdu i/lub uruchamiania silnika (lub karty kodowej) i/lub kluczyka i/lub sterownika do obsługi urządzenia zabezpieczającego przed kradzieżą, przez pozostawienie go bez nadzoru w skradzionym pojeździe lub w miejscu, do którego dostęp mają osoby nieuprawnione,
 - c) nie zabezpieczono z należyłą starannością dokumentów pojazdu, przez pozostawienie ich bez nadzoru w skradzionym pojeździe lub w miejscu, do którego dostęp mają osoby nieuprawnione.Wyłączenia odpowiedzialności PTU S.A., w przypadkach, o których mowa w ppkt od a-c nie dotyczą kradzieży z użyciem przemoicy (rozbój),
 - d) wcześniej doszło do utraty kluczyka do otwierania pojazdu i/lub uruchamiania silnika (lub karty kodowej) i/lub kluczyka i/lub sterownika do obsługi urządzenia zabezpieczającego przed kradzieżą, o czym nie poinformowano PTU S.A. i nie zostały przeprowadzone działania mające na celu zapobieżenie szkodzie, o których mowa § 18 ust. 3;
- 8) powstałe podczas jazdy pojazdem, który nie był dopuszczony do ruchu, a w przypadku pojazdów podlegających rejestracji, gdy w chwili zaistnienia szkody pojazd nie był zarejestrowany lub nie posiadał ważnego badania technicznego;
 - 9) powstałe w elementach uszkodzonych i nie naprawionych przed zawarciem umowy;
 - 10) powstałe w pojeździe wykorzystanym jako narzędzie przestępstwa przez którąkolwiek z osób wymienionych w pkt 1;
 - 11) powstałe w pojeździe wskutek zalania, które nastąpiło w wyniku kontynuowania jazdy w warunkach stwarzających zagrożenie zalania lub zassania wody do silnika;
 - 12) zaistniałe w wyniku wprowadzenia stanu wojennego (wyjątkowego) oraz podczas obowiązkowego świadczenia usług na rzecz wojska lub innych podmiotów;
 - 13) powstałe w pojazdach wykorzystywanych w akcjach protestacyjnych i blokadach dróg;
 - 14) powstałe z przyczyn eksploatacyjnych lub związane z wadą techniczną wykonania pojazdu lub jego naprawy;
 - 15) powstałe w następstwie użytkowania pojazdu niezgodnie z jego przeznacze-

niem lub niewłaściwego przewożenia ładunku lub bagażu, a także wskutek niewłaściwego wykonywania czynności załadowywania i wyładowywania;

- 16) powstałe w trakcie wykonywania naprawy i konserwacji pojazdu oraz w pojeździe powierzonym do naprawy, konserwacji lub sprzedaży;
- 17) polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu ogumienia, chyba że powstały one wskutek działania osób trzecich lub powstały jednocześnie z uszkodzeniem / zniszczeniem innych części pojazdu, za których uszkodzenie PTU S.A. ponosi odpowiedzialność;
- 18) których wartość nie przekracza kwoty 500 zł (**franszyza integralna**). Franszyza ta nie dotyczy:
 - a) szkód w wyposażeniu dodatkowym pojazdu, które zostało ubezpieczone za dodatkową składkę, z wyodrębnioną sumą ubezpieczenia,
 - b) kosztów wymiany uszkodzonych zamków i innych urządzeń umożliwiających uruchomienie silnika lub zabezpieczeń przeciwkradzieżowych, o ile umowa została rozszerzona w tym zakresie,
 - c) szkód wewnątrz pojazdu, wyrządzonych przez przewożone tym pojazdem osoby, które wymagały pilnej pomocy lekarskiej w związku z zagrożeniem życia lub poważnym zagrożeniem zdrowia;
- 19) polegające na spadku wartości handlowej pojazdu powstałym w rezultacie zaistnienia szkody.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej odpowiedzialnością PTU S.A. nie są objęte szkody powstałe:
 - 1) na terytorium: Republiki Białorusi, Federacji Rosyjskiej (z uwzględnieniem ograniczeń wskazanych w treści § 4 ust.4) powstałe wskutek zdarzeń wy-

mienionych w § 4 ust. 2 pkt 4, 5, 6, 8,

- 2) w wyposażeniu dodatkowym pojazdu,
- 3) podczas jazd próbnych, wyścigów, jazd konkursowych, treningów do takich jazd oraz w pojazdach prototypowych,
- 4) podczas użycia pojazdu jako rekwizytu,
- 5) podczas wykorzystywania pojazdu do nauki jazdy,
- 6) w pojazdach wynajmowanych zarobkowo (rent a car),
- 7) w pojazdach udostępnianych do użytkowania jako zastępcze, na zasadach innych niż wynajem.

III. UMOWA UBEZPIECZENIA

§ 7

Zawarcie umowy ubezpieczenia

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na wniosek ubezpieczającego, stanowiący integralną część umowy ubezpieczenia.
2. PTU S.A. uzależnia zawarcie umowy ubezpieczenia od informacji, o które zapytało ubezpieczającego, mających wpływ na ocenę ryzyka.
3. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia PTU S.A. doręcza ubezpieczającemu tekst niniejszych OWU.
4. PTU S.A. potwierdza zawarcie umowy ubezpieczenia polisą lub innym dokumentem ubezpieczenia.
5. W dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia określa się przedmiot, zakres, sumę ubezpieczenia, czas trwania umowy, właściciela pojazdu, jego użytkownika oraz wysokość należnej składki ubezpieczeniowej oraz terminy opłaty rat składki.
6. Jeżeli nie umówiono się inaczej, umowę ubezpieczenia zawiera się na okres 12 miesięcy.
7. Zawarcie krótkoterminowej umowy ubez-

pieczenia tj. na okres krótszy niż 12 miesięcy, lecz nie krótszy niż 2 miesiące, jest możliwe wyłącznie w zakresie ograniczonym (tj. bez ryzyka kradzieży).

8. Umowa ubezpieczenia zawarta w zakresie podstawowym może być rozszerzona, w trakcie jej trwania, o odpowiedzialność za szkody określone w § 6 ust. 2 pkt 1 – 4, jednak na okres nie krótszy niż do końca trwania umowy podstawowej.
9. W przypadku rozszerzenia umowy, o którym mowa w ust. 8, odpowiedzialność PTU S.A. rozpoczyna się od dnia następnego po opłaceniu dodatkowej składki z tytułu rozszerzenia.

§ 8

Umowa ubezpieczenia na cudzy rachunek

1. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek.
2. W razie zawarcia umowy na cudzy rachunek obowiązki, o których mowa w § 9 ust. 1 i 2 spoczywają zarówno na ubezpieczającym jak i na ubezpieczonym, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.
3. Osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej, na której rachunek została zawarta umowa ubezpieczenia (ubezpieczony) musi być wskazana imiennie na polisie lub innym dokumencie ubezpieczenia.
4. Na pisemne żądanie ubezpieczonego PTU S.A., w terminie 14 dni od daty otrzymania żądania, udzieli mu informacji na piśmie o postanowieniach umowy ubezpieczenia zawartej na jego rachunek oraz o postanowieniach ogólnych warunków ubezpieczenia w zakresie, w jakim dotyczą jego praw i obowiązków.

§ 9

Obowiązki umowne ubezpieczającego

1. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości PTU S.A. wszystkie znane sobie okoliczności, o które PTU S.A. zapytywało w formularzu oferty (wniosku ubezpieczeniowym) albo w innych pismach przed zawarciem umowy.
2. W czasie trwania umowy ubezpieczający jest zobowiązany zawiadomić PTU S.A. o wszelkich zmianach okoliczności, o które PTU S.A. pytało w formularzu oferty (wniosku) lub innych pismach przed zawarciem umowy, niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
3. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek, o którym mowa w ust. 1 i 2 ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.
4. PTU S.A. nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1 i 2, nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia obowiązków, o jakich mowa w ust. 1 i 2 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem tych okoliczności.

§ 10

Tryb zawierania umowy

1. Jeżeli pojazd zgłoszony jest do ubezpieczenia w PTU S.A. po raz pierwszy, PTU S.A. zawiera umowę ubezpieczenia po przedłożeniu:
 - 1) dowodu rejestracyjnego lub pozwolenia czasowego dopuszczającego pojazd do ruchu, z wpisem świadczącym o aktualności badania technicznego pojazdu lub zaświadczenia o pozytywnym wyniku badania technicznego,
 - 2) karty pojazdu, jeśli była wydana,
 - 3) na wniosek PTU S.A. dokumentów

- stwierdzających źródło pochodzenia i nabycia pojazdu (np. faktury zakupu lub umowy kupna - sprzedaży, umowy darowizny, prawomocnego orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku lub/i dokumentów odprawy celnej).
2. PTU S.A. dokonuje oględzin pojazdu i wykonuje jego zdjęcia w przypadku:
 - 1) nowo zawieranej umowy ubezpieczenia,
 - 2) przerwy w kontynuacji umowy ubezpieczenia w PTU S.A. ,
 - 3) kontynuacji umowy ubezpieczenia, w ramach której zostało wypłacone odszkodowanie,
 - 4) uzupełniania sumy ubezpieczenia po wypłacie odszkodowania (doubezpieczenie),
 - 5) zmiany zakresu ochrony ubezpieczeniowej lub zwiększenia sumy ubezpieczenia pojazdu, w stosunku do poprzedniej umowy,
 - 6) wyrażenia zgody przez PTU S.A. na przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia zbywcy na nabywcę pojazdu.
 3. Oględziny pojazdu przy zawieraniu umowy ubezpieczenia obejmują sprawdzenie:
 - 1) stanu technicznego pojazdu,
 - 2) statusu kontrolki systemu SRS (Air Bag), o ile pojazd wyposażony jest w Air Bag,
 - 3) zastosowania oraz sprawności zabezpieczeń przeciwkradzieżowych,
 - 4) zgodności numeru VIN umieszczonego na pojeździe, z numerem wpisanym do dowodu rejestracyjnego.
 4. Dokumentacja zdjęciowa wykonywana przy zawieraniu umowy ubezpieczenia obejmuje co najmniej pięć zdjęć:
 - dwa - po jednej przekątnej pojazdu (z przodu i z tyłu, z czytelnymi tablicami rejestracyjnymi),
 - trzecie – z numerem identyfikacyjnym pojazdu - VIN, trwale naniesionym na pojeździe,
 - czwarte – co najmniej jednego kompletu kluczyków do otwierania drzwi pojazdu i uruchamiania silnika (lub kart kodowych) oraz kluczyków i/lub sterowników do obsługi urządzeń zabezpieczających, a w przypadku rozszerzenia umowy ubezpieczenia zgodnie z § 5 ust. 2 pkt 6 – wszystkich kompletów kluczyków i sterowników,
 - piąte – deski rozdzielczej pojazdu.
 5. PTU S.A. odstępuje od oględzin pojazdu i sporządzenia dokumentacji zdjęciowej w przypadku:
 - 1) zawierania umowy ubezpieczenia pojazdu fabrycznie nowego, zakupionego w salonie dealerskim na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 2) bezszkodowej kontynuacji umowy ubezpieczenia w PTU S.A., zawartej przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowa poprzednia,
 - 3) kontynuacji umowy po szkodzie, o ile dokumentacja zdjęciowa została wykonana przy doublebezpieczeniu pojazdu.
 6. Przy ubezpieczeniu samochodów osobowych i ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej (DMC) do 2 ton PTU S.A. wymaga urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą w zależności od sumy ubezpieczenia:
 - 1) dla pojazdów o wartości do 60.000 zł - jedno trwale instalowane urządzenie zabezpieczające,
 - 2) dla pojazdów o wartości powyżej 60.000 zł do 100.000 zł – dwa trwale instalowane urządzenia zabezpieczające (odmiennego rodzaju i funkcji),
 - 3) dla pojazdów o wartości powyżej 100.000 zł do 150.000 zł – dwa urządzenia zabezpieczające jw., z tym że przynajmniej jedno zabezpieczenie musi uzbrajać się samoczynnie,
 - 4) dla pojazdów o wartości powyżej 150.000 zł - dwa urządzenia zabezpieczające jw. oraz dodatkowo urządzenie zabezpieczająco-lokacyjne typu GPS.
- Na wniosek ubezpieczającego Centrala

- PTU S.A. może udzielić zgody na odstąpienie od wymogu montowania urządzenia zabezpieczająco-lokacyjnego.
7. Przy ubezpieczeniu samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej (DMC) powyżej 2 ton do 3,5 tony PTU S.A. wymaga urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą w zależności od sumy ubezpieczenia:
 - 1) dla pojazdów o wartości do 100.000 zł - jedno trwale instalowane urządzenie zabezpieczające,
 - 2) dla pojazdów o wartości powyżej 100.000 zł – dwa trwale instalowane urządzenia zabezpieczające (odmiennego rodzaju i funkcji).
 8. Dla pojazdów innych niż wymienione w ust. 6 i 7 wymagania dotyczące dodatkowego zabezpieczenia przed kradzieżą ustala Oddział PTU S.A., na terenie którego zawierana jest umowa ubezpieczenia, stosownie do indywidualnej oceny ryzyka.
 9. Za urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą PTU S.A. uznaje urządzenia spełniające następujące wymagania:
 - 1) urządzenie zabezpieczające musi być dopuszczone do obrotu na rynku polskim na podstawie uzyskanego certyfikatu wymaganego przez odpowiednie przepisy (np. znak zgodności wyrobu z Polską Normą, świadectwo kwalifikacyjne itp.),
 - 2) informacje o posiadanym certyfikacie i ewentualnie ustalonej klasie skuteczności urządzenia zabezpieczającego powinny być podane w instrukcji pojazdu, gdy urządzenie zamontował producent pojazdu, lub w dokumencie wykonania montażu urządzenia, gdy urządzenie było montowane poza zakładem producenta pojazdu,
 - 3) w zależności od indywidualnej oceny ryzyka kradzieży, na żądanie PTU S.A., ubezpieczający powinien przedstawić dokument wykonania montażu urządzenia zabezpieczającego przed kradzieżą, zawierający określenie jego typu, modelu, kompletacji, numeru seryjnego, numeru identyfikującego sterowniki (piloty, klucze, w tym elektroniczne), podpisany nazwiskiem oraz poświadczony pieczęcią osoby montującej zabezpieczenie.
 10. PTU S.A. uznaje za wystarczające istniejące zabezpieczenia pojazdu przed kradzieżą, o ile spełniały wymagania stawiane przez PTU S.A. przy zawieraniu poprzedniej umowy ubezpieczenia.

§ 11

Początek i koniec odpowiedzialności PTU S.A.

1. Jeśli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność PTU S.A. rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub pierwszej jej raty.
2. Na wniosek ubezpieczającego PTU S.A. może:
 - 1) przyjąć odpowiedzialność z chwilą zawarcia umowy ubezpieczenia, co wymaga określenia daty i godziny rozpoczęcia odpowiedzialności w dokumencie ubezpieczenia,
 - 2) określić inny termin opłaty składki lub jej pierwszej raty, nie dłuższy jednak niż 7 dni od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
3. Odpowiedzialność PTU S.A. ustaje z dniem rozwiązania umowy ubezpieczenia na warunkach wskazanych w § 12.

§ 12

Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

1. Umowa ubezpieczenia rozwiązuje się:
 - 1) z upływem okresu ubezpieczenia, na jaki umowa była zawarta,
 - 2) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia przez ubezpieczającego w przypadku, o którym mowa w ust.2,

- 3) z dniem doręczenia ubezpieczającemu oświadczenia PTU S.A. o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, o którym mowa w ust. 3 i 4,
 - 4) z upływem ostatniego dnia dodatkowego 7-dniowego terminu na opłacenie raty składki wyznaczonego w wezwaniu do zapłaty w sytuacji, o której mowa w ust. 5,
 - 5) z dniem doręczenia drugiej stronie umowy oświadczenia o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, o którym mowa w ust. 6,
 - 6) z chwilą wypłaty odszkodowania za szkodę polegającą na całkowitym zniszczeniu (unicestwieniu) pojazdu lub jego utracie,
 - 7) z chwilą wyczerpania się sumy ubezpieczenia określonej w polisie, wskutek wypłaty odszkodowania (odszkodowań),
 - 8) z chwilą orzeczenia przez uprawnione organy przepadku pojazdu,
 - 9) z chwilą przeniesienia własności ubezpieczonego pojazdu na nowego właściciela, z zastrzeżeniem § 13.
2. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż sześć miesięcy, ubezpieczający ma prawo odstąpić od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku, gdy ubezpieczający jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy.
 3. PTU S.A. może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym z ważnych powodów, za które uważa zatajenie lub podanie nieprawdziwych okoliczności, o które PTU S.A. zapytywało przed zawarciem umowy, a które miały wpływ na ocenę ryzyka ubezpieczeniowego lub/i wysokość należnej składki.
 4. Jeżeli PTU S.A. ponosi odpowiedzialność przed zaplaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w ustalonym terminie, PTU S.A. może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiło odpowiedzialność. W braku wypowiedzenia umowy, wygasa ona z końcem okresu, za który przypada niezapłacona składka.
 5. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie w ustalonym terminie kolejnej raty składki może spowodować ustanie odpowiedzialności PTU S.A. w przypadku, gdy PTU S.A. po upływie tego terminu wezwało ubezpieczającego do zapłaty z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności.
 6. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron umowy ubezpieczenia może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.
 7. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zaplacenienia składki za okres, w jakim PTU S.A. udzielało ochrony ubezpieczeniowej.

§ 13

Przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia w razie zbycia pojazdu

1. W razie zbycia ubezpieczonego pojazdu prawa z umowy ubezpieczenia mogą być przeniesione na nabywcę pojazdu na podstawie zgodnego oświadczenia zbywcy i nabywcy złożonego w terminie 3 dni roboczych od daty zbycia pojazdu i po uprzednim uzyskaniu zgody PTU S.A. oraz po przedstawieniu pojazdu do oględzin.

2. W razie przeniesienia praw z umowy ubezpieczenia na nabywcę pojazdu przechodzą także obowiązki, które ciążyły na zbywcy.
3. Zbywca pojazdu odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej na czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
4. Jeżeli prawa z umowy ubezpieczenia nie zostały przeniesione na nabywcę pojazdu, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę, z zastrzeżeniem ust.5.
5. Umowa ubezpieczenia nie rozwiązuje się i trwa do końca okresu, na jaki została zawarta w razie śmierci właściciela pojazdu oraz w przypadku przeniesienia własności pojazdu:
 - 1) na współmałżonka właściciela pojazdu,
 - 2) dotychczasowego użytkownika pojazdu, wymienionego w dokumencie ubezpieczenia.
4. Suma ubezpieczenia nie ulega zmniejszeniu o koszty wymiany zamków i/lub innych urządzeń umożliwiających uruchomienie silnika lub zabezpieczeń przeciwkradzieżowych ubezpieczonego pojazdu, które pokrywa PTU S.A, o ile umowa ubezpieczenia została rozszerzona zgodnie z § 5 ust.2 pkt 6.
5. Po naprawie pojazdu ubezpieczający może uzupełnić zmniejszoną po wypłacie odszkodowania sumę ubezpieczenia (doubezpieczyć pojazd), poprzez zawarcie z PTU S.A. umowy uzupełniającej do podstawowej umowy ubezpieczenia i zapłacenie dodatkowej składki.
6. Jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpi zwiększenie wartości pojazdu ubezpieczający może dokonać zmiany sumy ubezpieczenia poprzez zawarcie z PTU S.A. umowy uzupełniającej do podstawowej umowy ubezpieczenia i zapłacenie dodatkowej składki.
7. Umowa uzupełniająca, o której mowa w ust. 5 i 6 zawierana jest na okres rozpoczynający się od dnia następnego po opłaceniu składki. Składkę za doublepieczenie lub zwiększenie sumy ubezpieczenia nalicza się według taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia umowy uzupełniającej.
8. Uzupełnienie lub zwiększenie sumy ubezpieczenia wymaga przeprowadzenia ponownych oględzin pojazdu i wykonania dokumentacji zdjęciowej.
9. Suma ubezpieczenia wyposażenia dodatkowego nie może przekroczyć 20% sumy ubezpieczenia pojazdu i nie może być wyższa niż 15.000 zł.

IV. SUMA UBEZPIECZENIA

§ 14

Ustalenie i zmiana sumy ubezpieczenia

1. Suma ubezpieczenia ustalona w umowie powinna odpowiadać wartości rynkowej pojazdu w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, uwzględniającej naliczony przy jego nabyciu podatek VAT (wartość brutto pojazdu), z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej, a ubezpieczonemu przysługuje prawo do odliczenia całości lub części podatku VAT naliczanego przy nabyciu pojazdu, suma ubezpieczenia powinna być określana w kwocie odpowiadającej wartości tego pojazdu pomniejszonej o podatek VAT, w całości lub w części podlegającej odliczeniu (wartość netto pojazdu).
3. Suma ubezpieczenia ulega zmniejszeniu o każde wypłacone odszkodowanie aż do

V. SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 15

Wysokość i zasady opłacania składki ubezpieczeniowej

1. Wysokość składki ubezpieczeniowej za czas trwania odpowiedzialności PTU S.A. określa się na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia lub zmiany umowy ubezpieczenia.
2. Składka za ubezpieczenie może być opłacana jednorazowo lub w ratach (z zastrzeżeniem ust. 3).
3. Płatność ratalna składki nie może być stosowana w przypadku umów krótkoterminowych.
4. Wysokość składki i terminy jej zapłaty określa się w polisie lub innym dokumencie ubezpieczenia.
5. W przypadku wystąpienia szkody, z tytułu której wypłata odszkodowania będzie skutkowałą rozwiązaniem umowy ubezpieczenia zgodnie z § 12 ust.1 pkt 6 i 7, wszystkie raty składki stają się natychmiast wymagalne i płatne najpóźniej w dniu wypłaty odszkodowania.
6. Jeżeli składka za ubezpieczenie lub jej rata płatna jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za datę zapłacenia składki lub raty składki uważa się dzień złożenia polecenia zapłaty w banku lub przekazu w urzędzie pocztowym na właściwy rachunek PTU S.A., pod warunkiem że na rachunku bankowym ubezpieczającego znajdowały się wystarczające środki finansowe na pokrycie należnej składki. W przeciwnym razie, za datę zapłacenia składki lub raty składki uważa się dzień uznania rachunku PTU S.A. pełną kwotą wymaganą składki lub jej raty.
7. Wysokość składki ubezpieczeniowej uzależniona jest od:
 - 1) sumy ubezpieczenia ustalonej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia,
 - 2) stopy stawki taryfowej, określonej procentowo w taryfie składek, uwzględniającej spadek wartości pojazdu w trakcie trwania umowy ubezpieczenia,
 - 3) zastosowanego przy kalkulacji składki systemu zniżek i zwwyżek, o których mowa w § 16.
8. Minimalna składka z tytułu 12 miesięcznej umowy ubezpieczenia, bez względu na skalę przysługujących zniżek, nie może być niższa niż 30% składki podstawowej i nie mniejsza niż 300 zł, z wyłączeniem przyczep lekkich o dopuszczalnej masie całkowitej do 750 kg, dla których minimalna składka nie może być niższa niż 30% składki podstawowej i nie mniejsza niż 100 zł.
9. Za zgodą osoby upoważnionej przez Zarząd PTU S.A. i w porozumieniu z ubezpieczającym może zostać ustalony inny sposób obliczania wysokości składki, niż określa to taryfa składek.
10. Jeżeli ubezpieczający podał do wiadomości PTU S.A. nieprawdziwe dane, które miały wpływ na wysokość naliczonej składki, na wezwanie PTU S.A. ubezpieczający zobowiązany jest do dopłaty składki wynikającej z różnicy pomiędzy składką należną PTU S.A., a składką przyjętą do umowy ubezpieczenia. W przypadku zaistnienia szkody, dopłata różnicy składki staje się natychmiast wymagalna i płatna najpóźniej w dniu wypłaty odszkodowania.

§ 16

Zniżki i zwwyżki stosowane przy ustalaniu wysokości składki

Przy ustaleniach wysokości składki PTU S.A. uwzględnia zniżki i zwwyżki, których zakres oraz wysokość określa taryfa składek. Zniżki i zwwyżki w składce stosowane są z tytułu:

- 1) szkodowego/bezszkodowego przebiegu ubezpieczenia w poprzednich okresach ubezpieczenia,
- 2) jednorazowej lub ratalnej opłaty składki,

- 3) rodzaju i marki pojazdu,
- 4) sposobu użytkowania pojazdu,
- 5) wieku pojazdu,
- 6) ilości ubezpieczanych pojazdów należących do jednego właściciela,
- 7) wieku właściciela/użytkownika pojazdu i okresu posiadania przez niego prawa jazdy,
- 8) wieku i okresu posiadania prawa jazdy osoby upoważnionej do kierowania ubezpieczonym pojazdem,
- 9) zakresu rozszerzeń umowy ubezpieczenia,
- 10) kontynuacji umowy ubezpieczenia w PTU S.A.,
- 11) posiadania innych ubezpieczeń w PTU S.A.,
- 12) innych czynników wpływających na indywidualną ocenę ryzyka ubezpieczeniowego.

§ 17

Zwrot składki

1. W przypadku rozwiązania umowy ubezpieczenia przed upływem okresu, na jaki została zawarta, ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za każdy dzień niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
2. PTU S.A. dokonuje zwrotu składki na pisemny wniosek ubezpieczającego, po uzyskaniu informacji o okolicznościach stanowiących podstawę rozwiązania umowy ubezpieczenia.
3. Zwrot składki nie przysługuje w przypadku wykorzystania ochrony ubezpieczeniowej na skutek wypłaty odszkodowania za szkodę polegającą na całkowitym zniszczeniu (unicestwieniu) pojazdu lub jego utracie, lub jeśli nastąpiło wyczerpanie sumy ubezpieczenia określonej w dokumencie ubezpieczenia na skutek wypłaty odszkodowania/odszkodowań.

VI. PRAWA I OBOWIĄZKI STRON UMOWY

§ 18

Obowiązki ubezpieczającego po powstaniu szkody

1. **W razie powstania szkody polegającej na uszkodzeniu pojazdu ubezpieczający zobowiązany jest:**
 - 1) użyć dostępnych środków w celu ratowania pojazdu oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów,
 - 2) zabezpieczyć możliwość dochodzenia przez PTU S.A. roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę,
 - 3) nie dokonywać zmian w uszkodzonym pojeździe nie uzasadnionych koniecznością kontynuowania dalszej bezpiecznej jazdy i nie dokonywać naprawy bez uprzednich oględzin przez przedstawiciela PTU S.A., chyba że z przyczyn leżących po stronie PTU S.A. oględzin tych nie przeprowadzono w ciągu 5 dni roboczych od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie lub w terminie 10 dni, jeżeli niezbędne było powołanie niezależnego rzeczoznawcy,
 - 4) jeżeli holowania z miejsca zdarzenia wymaga pojazd taki jak: samochód osobowy, ciężarowy o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony lub kempingowy, motocykl, przyczepa lekka o dopuszczalnej masie całkowitej do 750 kg lub przyczepa kempingowa - zadzwonić do Centrum Alarmowego PTU S.A. niezwłocznie – jednak nie później, niż w ciągu 12 godzin od zaistnienia zdarzenia i postępować zgodnie z otrzymanymi dyspozycjami,
 - 5) wezwać policję na miejsce zdarzenia bezpośrednio po zaistnieniu szkody, w przypadkach:

- a) wypadku z ofiarami w ludziach,
 - b) szkody powstałej w okolicznościach nasuwających przypuszczenie, że popełniono przestępstwo,
 - c) gdy zakres uszkodzeń wskazuje, iż stan techniczny pojazdu zagraża bezpieczeństwu osób w nim jadących lub innym uczestnikom ruchu,
- 6) zawiadomić najbliższą jednostkę organizacyjną PTU S.A. lub Centrum Alarmowe PTU S.A. w ciągu 5 dni roboczych od dnia o powzięciu wiadomości o powstaniu uszkodzeń w pojeździe,
 - 7) w razie kolizji z innym pojazdem - odnotować dane pojazdu, osoby kierującej tym pojazdem, a także numer polisy lub innego dokumentu ubezpieczeniowego, nazwę i adres ubezpieczyciela w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC) – dotyczy to wszystkich uczestników kolizji,
 - 8) okazać do wglądu PTU S.A.: dowód rejestracyjny pojazdu, dowód osobisty osoby zgłaszającej roszczenie, prawo jazdy osoby kierującej pojazdem w chwili wypadku oraz na wniosek PTU S.A. dokumenty pochodzenia pojazdu (np. rachunek zakupu, umowę kupna-sprzedaży, dowód odprawy celnej),
 - 9) przedstawić PTU S.A. wszelkie posiadane informacje i dowody dotyczące zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia i poniesionych kosztów oraz ułatwić ustalenie okoliczności powstania szkody i jej rozmiarów,
 - 10) wykonać dodatkowe badanie techniczne pojazdu po dokonanej naprawie w przypadku, gdy uszkodzenia pojazdu powstałe w wyniku szkody dotyczyły elementów układu nośnego, hamulcowego lub kierowniczego, mających wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego.
2. **W razie kradzieży pojazdu lub jego części, bądź zaboru pojazdu w celu jego krótkotrwałego użycia lub utraty dokumentów pojazdu - ubezpieczający zobowiązany jest:**
 - 1) zawiadomić niezwłocznie policję o ww. zdarzeniu, jednak nie później niż w ciągu 12 godzin od powzięcia o nim wiadomości,
 - 2) zawiadomić najbliższą jednostkę organizacyjną PTU S.A. lub Centrum Alarmowe PTU S.A. o ww. zdarzeniu w ciągu 24 godzin od powzięcia o nim wiadomości,
 - 3) dostarczyć PTU S.A. w ciągu 2 dni od zgłoszenia kradzieży pojazdu:
 - a) wszystkie posiadane kluczyki do otwierania drzwi pojazdu i/lub uruchamiania silnika (lub karty kodowe) oraz sterowniki do obsługi urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą,
 - b) dowód rejestracyjny i kartę pojazdu (jeżeli była wydana),
 - c) na wniosek PTU S.A. dokumenty pochodzenia pojazdu (np. rachunek zakupu, umowę kupna-sprzedaży, dowód odprawy celnej).
 3. **W przypadku utraty kluczyka do otwierania pojazdu i/lub uruchamiania silnika (lub karty kodowej) i/lub kluczyka i/lub sterownika do obsługi urządzeń zabezpieczających ubezpieczający zobowiązany jest:**
 - 1) zabezpieczyć skutecznie pojazd przed kradzieżą bądź uszkodzeniem do czasu wymiany i/lub naprawy zamka pojazdu i/lub urządzenia zabezpieczającego przed kradzieżą,
 - 2) zgłosić utratę kluczyka do otwierania pojazdu i/lub uruchamiania silnika (lub karty kodowej) w jednostce organizacyjnej PTU S.A., nie później niż w ciągu 24 godzin od powzięcia wiadomości o tym zdarzeniu,
 - 3) dokonać niezbędnych napraw, w za-

- kresie uzgodnionym z PTU S.A, np. wymiany i/lub naprawy wkładki zamka, stacyjki i/lub zabezpieczeń przeciwkradzieżowych,
- 4) po dokonanej naprawie przedstawić pojazd do oględzin i wykonania dokumentacji zdjęciowej wszystkich kluczyków (lub kart kodowych) do otwierania pojazdu i/lub uruchamiania silnika i/lub kluczyków i/lub sterowników do obsługi urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą.
4. Jeżeli zaistniała szkoda miała miejsce poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, bieg terminów dotyczących zawiadomienia o niej PTU S.A. rozpoczyna się od dnia powrotu do kraju. W przypadku dni wolnych od pracy (niedziela, święta) termin ten ulega stosownemu przedłużeniu.
 5. W przypadkach, w których ubezpieczający upoważnia do kierowania pojazdem osobę trzecią, zobowiązany jest on do dołożenia należytej staranności w zabezpieczeniu wykonania przez tą osobę obowiązków określonych w ust.1-3.
 6. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w § 18 spoczywają zarówno na ubezpieczającym, jak i na ubezpieczonym, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.

§ 19

Skutki naruszenia obowiązków

1. W razie niezastosowania z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa środków, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 1 PTU S.A. jest wolne od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 6, ust.2 pkt.2, PTU S.A. może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeśli naruszenie to przyczyniło się do zwiększenia

szkody lub uniemożliwiło PTU S.A. ustalenie okoliczności i skutków wypadku.

3. W razie naruszenia któregośkolwiek z pozostałych obowiązków, o których mowa w § 18 PTU S.A. może odmówić odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć, o ile niedopełnienie tych obowiązków miało wpływ na zwiększenie szkody, zabezpieczenie roszczeń regresowych lub ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia OWU.

§ 20

Wyplata odszkodowania przez PTU S.A.

1. PTU S.A. w terminie 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu:
 - 1) podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania,
 - 2) informuje ubezpieczającego o dokumentach potrzebnych do ustalenia odszkodowania.
2. PTU S.A. wypłaca odszkodowanie na podstawie:
 - 1) uznania roszczenia w wyniku własnych ustaleń w toku postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania,
 - 2) ugody zawartej pomiędzy stronami umowy ubezpieczenia,
 - 3) prawomocnego orzeczenia sądu.
3. PTU S.A. wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.
4. Jeżeli w terminie określonym w ust. 3 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PTU S.A. albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, PTU S.A. wypłaci odszkodowanie w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe.

W takiej sytuacji w terminie określonym w ust. 3 PTU S.A.:

- 1) zawiadania pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie o przyczynach niezaspokojenia w terminie roszczeń (w całości lub części),
 - 2) wypłata bezsporną część odszkodowania.
5. Jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, PTU S.A. informuje o tym pisemnie osobę występującą z roszczeniem, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania.

§ 21

Podmioty uprawnione do otrzymania odszkodowania

Odszkodowanie wypłacane jest:

- 1) ubezpieczonemu lub osobie (osobom) przez niego upoważnionej (upoważnionym),
- 2) spadkobiercom ubezpieczonego, po przedłożeniu prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku,
- 3) następcom prawnym, w razie przekształcenia osoby prawnej.

§ 22

Obowiązek udostępnienia dokumentów

1. Na wniosek ubezpieczającego PTU S.A. udostępni mu dokumenty i informacje mające wpływ na ustalenie zakresu odpowiedzialności i wysokości odszkodowania, a także umożliwi sporządzenie odpisów lub kserokopii dokumentów.
2. Koszty sporządzenia odpisów i kserokopii obciążają wnioskodawcę, według aktualnego cennika obowiązującego w PTU S.A.

VII. USTALENIE I WYPŁATA ODSZKODOWANIA

§ 23

Odszkodowanie za szkodę częściową

1. W razie częściowego uszkodzenia pojazdu wysokość odszkodowania ustalana jest w kwocie odpowiadającej kosztom naprawy tego pojazdu, obejmującym koszty: robocizny, części zamiennych i materiałów, według cen obowiązujących na dzień ustalenia odszkodowania.
2. Wysokość szkody obejmuje koszty naprawy i wymiany tylko tych części, które zostały uszkodzone lub utracone w bezpośrednim związku przyczynowym ze zdarzeniem objętym ochroną ubezpieczeniową i pod warunkiem, że zostały one opisane w wypadkowej ocenie technicznej zakresu uszkodzeń sporządzonej przez PTU S.A. lub na jego zlecenie. Zakres naprawy może zostać rozszerzony o koszt części nie uszkodzonych, jeśli wymaga tego technologia naprawy pojazdu, lub których wymiana jest uzasadniona względami ekonomicznymi.
3. W przypadku, w którym ubezpieczony będący podatnikiem podatku od towarów i usług ma prawo odliczyć podatek VAT naliczony przy nabyciu części i usług związanych z naprawą ubezpieczonego pojazdu, kwota odszkodowania za szkodę częściową nie uwzględnia podatku VAT.
4. Likwidacja szkody częściowej, której sposób określa PTU S.A. w porozumieniu z ubezpieczającym, może nastąpić:
 - 1) metodą kosztorysową - na podstawie wyceny kosztów naprawy sporządzonej przez PTU S.A. w oparciu o system kalkulacyjny Audatex lub Eurotax,
 - 2) na podstawie faktur / rachunków za naprawę, wystawionych przez zakład naprawczy w oparciu o zweryfikowany przez PTU S.A. kosztorys naprawy,
 - 3) w drodze ugody pomiędzy stronami umowy ubezpieczenia,

- 4) na wniosek ubezpieczającego – na zasadach likwidacji „szkody drobnej”, o których mowa w ust.15.
5. **Koszty robocizny** PTU S.A. ustala w zależności od przyjętego sposobu likwidacji szkody, biorąc za podstawę:
 - 1) normy czasowe operacji technologicznych – określone przez producenta pojazdu, zawarte w systemach kalkulacyjnych Eurotax lub Audatex,
 - 2) średnie stawki za roboczogodzinę ustalone na podstawie stawek stosowanych przez zakłady naprawcze znajdujące się na obszarze działania Oddziału PTU S.A., na którym jest zlokalizowany zakład dokonujący naprawy pojazdu, nie wyższe od stawek stosowanych przez oficjalnych przedstawicieli producenta/importera pojazdu w naprawach powypadkowych.
6. **Koszty części zamiennych** PTU S.A. ustala w zależności od przyjętego sposobu likwidacji szkody oraz uwzględniając między innymi wiek pojazdu, zakres jego uszkodzeń, sytuację na rynku części zamiennych, biorąc za podstawę :
 - 1) średnie ceny części zamiennych producenta/importera pojazdu zalecane do stosowania przez ich sieci serwisowe, nie wyższe jednak, niż wysokość cen podanych w aktualnych polskich wydaniach systemu kalkulacyjnego Eurotax lub Audatex,
 - 2) średnie ceny części zamiennych o porównywalnej jakości do oryginalnych (równoważne z oryginalnymi), produkowane zgodnie ze specyfikacjami i standardami ustalonymi przez producenta, dostępne na rynku u przedstawicieli sieci handlowych zajmujących się obrotem tymi częściami,
 - 3) średnie ceny części zamiennych nieoryginalnych lub używanych - dostępnych na rynku.
7. W przypadku braku w bazie danych systemu kalkulacyjnego Eurotax i Audatex dane-

go typu pojazdu, normy czasowe operacji technologicznych przyjmuje się dla pojazdu najbardziej zbliżonego konstrukcyjnie lub wg normatywów czasowych producenta pojazdu, o ile takie są dostępne. Ceny części zamiennych przyjmuje się jako średnie ceny, określane zgodnie z zapisami ust.6.

8. Do ustalenia wysokości odszkodowania przyjmuje się koszt części i zespołów użytych do naprawy z uwzględnieniem procentowego pomniejszenia wartości tych części w zależności od wieku pojazdu, zgodnie z tabelą zamieszczoną w ust. 9, chyba że umowa ubezpieczenia została zawarta ze zniesieniem amortyzacji części i zespołów przeznaczonych do wymiany.
9. Amortyzacja części i zespołów, ustalana jest w zależności od wieku pojazdu, przy uwzględnieniu następujących wskaźników:

Wiek pojazdu	Zużycie eksploatacyjne w % wartości części i zespołów zakwalifikowanych do wymiany
Pojazdy nowe, roczne, dwuletnie, trzyletnie	-
Pojazdy 4 i 5 letnie	15%
Pojazdy 6 letnie	25%
Pojazdy 7 letnie	35%
Pojazdy 8 letnie	45%
Pojazdy 9 i 10 letnie	50%
Pojazdy powyżej 10 lat	50%

10. Jeżeli umowa ubezpieczenia pojazdu starszego niż 3-letni nie została rozszerzona o zniesienie amortyzacji części zamiennych i zespołów przeznaczonych do wymiany, wiek pojazdu dla celów likwidacji szkody ustala się w latach jego eksploatacji, przyjmując za początek eksploatacji rok produkcji pojazdu, a za koniec eksploatacji – rok, w którym zaistniała szkoda.
11. Jeżeli umowa ubezpieczenia została rozszerzona o zniesienie amortyzacji części zamiennych i zespołów przeznaczonych do wymiany, lub jeżeli takie rozszerze-

nie umowy nie było wymagane, z uwagi na wiek pojazdu na dzień rozpoczęcia okresu ubezpieczenia (do 3 lat włącznie), przy ustalaniu odszkodowania nie stosuje się procentowego pomniejszenia wartości części przez cały okres trwania umowy ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust.12.

12. Bez względu na zakres umowy ubezpieczenia PTU S.A. uwzględni indywidualny stopień zużycia technicznego:

- 1) przy ustaleniu odszkodowania za szkody powstałe w ogumieniu, elementach układu wydechowego, elementach ciernych układu hamulcowego, elementach ciernych układu sprzęgła, elementach zawieszenia (prowadzących, sprężynujących i tłumiących) a także przy uszkodzeniu akumulatora,
- 2) elementów, których stopień zużycia technicznego (na skutek wad fabrycznych, niewłaściwej eksploatacji lub wcześniejszej przeprowadzonej naprawy niezgodnej z technologią) znacząco odbiega od normatywnego zużycia elementu wynikającego z okresu eksploatacji pojazdu.

13. W razie dokumentowania kosztów naprawy pojazdu rachunkami/fakturami, koszty te wymagają uprzedniego uzgodnienia z PTU S.A. poprzez przedstawienie do weryfikacji wstępnego kosztorysu sporządzonego przez zakład naprawczy.

14. Jeżeli przed naprawą pojazdu nie przedstawiono do weryfikacji PTU S.A. wstępnego kosztorysu naprawy lub pomimo dokonanej przez PTU S.A. weryfikacji zakład naprawczy nie uwzględnił naniesionych poprawek, przedłożone rachunki/faktury za naprawę zostaną zweryfikowane według systemu kalkulacyjnego Audatex lub Eurotax.

15. W przypadku likwidacji szkody częściowej w oparciu o zasady likwidacji „**szkody drobnej**” PTU S.A. ustala wysokość kwoty odszkodowania metodą kosztorysową. Ustalenie odpowiedzialności oraz wysokości szkody przeprowadzone zostaje

w terminie 5 dni roboczych, licząc od dnia dokonania oględzin uszkodzonego pojazdu. Wypłata odszkodowania następuje nie później niż po upływie 2 dni roboczych od otrzymania podpisanego przez ubezpieczonego oświadczenia wyrażającego zgodę na zaproponowane odszkodowanie i zamykającego ostatecznie proces likwidacji szkody.

16. PTU S.A. ma prawo do oględzin pojazdu na każdym etapie jego naprawy, jak również do oględzin po naprawie.

§ 24

Odszkodowanie za szkodę całkowitą

1. W razie wystąpienia **szkody całkowitej** (w rozumieniu § 2 pkt 11) oraz **szkody polegającej na całkowitym zniszczeniu (unicestwieniu) pojazdu** (w rozumieniu § 2 ust.12) PTU S.A. ustala odszkodowanie w kwocie równej rynkowej wartości pojazdu na dzień powstania szkody, pomniejszonej o wartość jego pozostałości.
2. Wartość pozostałości pojazdu PTU S.A. określa indywidualnie uwzględniając między innymi wartość pojazdu bezpośrednio przed zdarzeniem, rozmiar uszkodzeń, stopień zużycia eksploatacyjnego pojazdu lub jego części oraz sytuację rynkową w zakresie obrotu pojazdami uszkodzonymi.
3. W przypadku ubezpieczenia pojazdu wg wartości netto, zgodnie z § 14 ust. 2, odszkodowanie z tytułu szkody całkowitej oraz szkody polegającej na całkowitym zniszczeniu (unicestwieniu) ustalane jest na zasadach określonych w ust.1, po pomniejszeniu wartości pojazdu i wartości pozostałości o podatek VAT.
4. Wartości pozostałości nie potrąca się w przypadku:
 - 1) gdy pozostałości nie przedstawiają wartości handlowej,
 - 2) przeniesienia, za zgodą PTU S.A., prawa własności do tych pozostałości na rzecz PTU S.A.

5. Wypłata odszkodowania za szkodę polegającą na całkowitym zniszczeniu (unicestwieniu) pojazdu, ustalona zgodnie z zapisem ust. 1, może nastąpić po przedstawieniu dokumentu o jego wyrejestrowaniu.

§ 25

Odszkodowanie za kradzież pojazdu lub jego części

1. W przypadku **utruty pojazdu wskutek kradzieży** (w rozumieniu § 2 pkt 15 OWU), PTU S.A. ustala odszkodowanie w kwocie równej wartości rynkowej pojazdu na dzień powstania szkody, nie wyższej niż suma ubezpieczenia.
2. W przypadku ubezpieczenia pojazdu wg wartości netto, zgodnie z § 14 ust. 2, ustalone odszkodowanie z tytułu kradzieży zostaje pomniejszone o podatek VAT.
3. Warunkiem wypłaty odszkodowania za skradziony pojazd jest przeniesienie prawa własności tego pojazdu na PTU S.A. oraz przekazanie PTU S.A.:
 - 1) dowodu rejestracyjnego pojazdu z właściwą adnotacją wydziału komunikacji o jego wyrejestrowaniu lub zaświadczenia o wyrejestrowaniu pojazdu,
 - 2) karty pojazdu (jeżeli była wydana),
 - 3) kluczyków do otwierania pojazdu i/lub uruchamiania silnika (lub kart kodowych), sterowników do obsługi urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą - wg stanu na dzień przyjęcia pojazdu do ubezpieczenia,
 - 4) dokumentu potwierdzającego fakt kradzieży (np. postanowienia o umorzeniu dochodzenia).
4. W przypadku **utruty kluczyka** do otwierania pojazdu i/lub uruchamiania silnika (lub karty kodowej) i/lub kluczyka i/lub sterownika do obsługi urządzenia zabezpieczającego przed kradzieżą, PTU S.A. zwraca poniesione koszty napraw wraz z materiałami na podstawie przedstawionych faktur/rachunków, o ile zakres umowy ubezpie-

czenia został rozszerzony zgodnie z § 5 ust. 2 pkt 6.

5. Wysokość kosztów podlegających zwrotowi, o których mowa w ust. 4, nie może przekroczyć kwoty stanowiącej 5% sumy ubezpieczenia pojazdu aktualnej na dzień zdarzenia.
6. Zwrócone przez PTU S.A. koszty, o których mowa w ust. 4 i 5:
 - 1) nie powodują zmniejszenia sumy ubezpieczenia pojazdu,
 - 2) nie wpływają na ocenę przebiegu ubezpieczenia (system bonus-malus) w przypadku kontynuowania umowy w PTU S.A.
7. Wypłata odszkodowania z tytułu **kradzieży ubezpieczonego radia** z wyjmowanym czołowym panelem sterującym jest uwarunkowana zwrotem do PTU S.A. panelu radia.
8. Jeżeli po wypłacie odszkodowania utracony pojazd został odzyskany, PTU S.A. może za zgodą ubezpieczającego przenieść prawo własności z powrotem na właściciela pojazdu, na uzgodnionych warunkach, po zwrocie wypłaconego odszkodowania.
9. Przepisy niniejszego paragrafu, z wyłączeniem ust. 3 pkt 1 - 3, stosuje się w przypadku przywłaszczenia pojazdu wynajmowanego zarobkowo, o ile umowa ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność PTU S.A. za tego rodzaju szkody, na skutek jej rozszerzenia zgodnie z § 5 ust. 2 pkt 7.

§ 26

Szkody powstałe za granicą

1. Jeżeli szkoda powstała poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, naprawa pojazdu w zakresie niezbędnym do kontynuowania bezpiecznej jazdy można być wykonana bez uzgodnienia z PTU S.A., o ile jej koszt nie przekracza równowartości wskazanych poniżej kwot w Euro przeliczonych na PLN na zasadach przedstawionych § 31:
 - 1) 1000 EUR – dla samochodów osobowych,

- 2) 1300 EUR - dla pojazdów innych niż osobowe.
2. Zwrot poniesionych za granicą kosztów naprawy niezbędnej do kontynuowania bezpiecznej jazdy następuje w Polsce wyłącznie na podstawie imiennych, oryginalnych rachunków, faktur bądź innych dokumentów zawierających wyszczególnienie części wymienionych i specyfikację kosztów robocizny, uzupełnionych opisem uszkodzeń.
3. Odszkodowanie za koszty naprawy pojazdu za granicą przekraczające kwoty określone w ust.1 ustalane jest w oparciu o wycenę wykonaną przez PTU S.A. według zasad obowiązujących w odniesieniu do szkód powstałych i likwidowanych na terenie Polski, określonych w § 23 i następnych, chyba że faktycznie poniesione koszty są niższe.

§ 27

Przeniesienie własności uszkodzonego pojazdu

1. Za zgodą PTU S.A., w drodze pisemnej umowy, ubezpieczony może przenieść na PTU S.A. prawo własności uszkodzonego pojazdu lub upoważnić PTU S.A. do zagospodarowania jego pozostałości.
 2. Przeniesienie prawa własności pojazdu lub jego pozostałości na PTU S.A. nie może nastąpić, jeśli na pojeździe został ustanowiony zastaw lub inne prawo rzeczowe, bądź też ubezpieczony dokonał przelewu (cesji) praw z umowy ubezpieczenia na inny podmiot.
- 1) transport uszkodzonego pojazdu, z zastrzeżeniem ust. 5,
 - 2) parkowanie pojazdu, za okres maksymalnie 15 dni roboczych, liczony od dnia zaistnienia szkody i nie dłuższy niż 3 dni robocze po dokonaniu oględzin pojazdu ,
 - 3) dodatkowe badanie techniczne pojazdu, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 10.
2. Zwrot kosztów wymienionych w ust. 1 może nastąpić tylko wówczas, gdy istnieje odpowiedzialność PTU S.A. za szkody w ubezpieczonym pojeździe.
 3. PTU S.A. zwraca koszty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, z zastrzeżeniem ust. 5, do wysokości kosztów ustalonych z uwzględnieniem średnich stawek stosowanych na parkingach i przez podmioty świadczące usługi holownicze z terenu działania Oddziału PTU S.A., na którym powstała szkoda.
 4. Łączna wysokość kosztów określonych w ust. 1 pkt 1 i 2 nie może przekroczyć 10% sumy ubezpieczenia, nie więcej jednak niż 2000 zł, w tym koszty transportu pojazdu nie mogą przekroczyć:
 - 1) 800 zł - dla samochodów osobowych i ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony, motocykli, przyczep lekkich o dopuszczalnej masie całkowitej do 750 kg i przyczep kampingowych, z zastrzeżeniem ust. 5,
 - 2) 1.200 zł - dla pozostałych pojazdów.
 5. W przypadku, gdy uszkodzony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub pozostałych państw europejskich pojazd, taki jak: samochód osobowy, ciężarowy o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony lub kampingowy, motocykl, przyczepa lekka o dopuszczalnej masie całkowitej do 750 kg lub przyczepa kampingowa, wymagał holowania, a jego transport z miejsca zdarzenia był zorganizowany bez porozumienia z Centrum Alarmowym PTU S.A., PTU S.A. nie zwraca poniesionych kosztów holowania pojazdu, z zastrzeżeniem ust. 6.

§ 28

Dodatkowe koszty pokrywane przez PTU S.A.

1. Niezależnie od ustalonego odszkodowania za szkodę powstałą w pojeździe, PTU S.A. zwraca w granicach sumy ubezpieczenia uzasadnione i udokumentowane oryginalnymi rachunkami/fakturami koszty poniesione na:

6. W przypadku, gdy ubezpieczający lub inna osoba upoważniona do kierowania pojazdem nie dopełniła obowiązku, o którym mowa w § 18 ust. 1 pkt 4, ze względu na stan, w jakim się znajdowała (na co wskazuje udzielona pomoc medyczna), zwrot kosztów usług holowania, o których mowa w ust.1 i 4, przysługuje pod warunkiem ich udokumentowania oryginałami rachunków/faktur oraz przedstawienia stosownej dokumentacji medycznej.
7. PTU S.A. zwraca ponadto, w granicach sumy ubezpieczenia, koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w § 18 ust.1 pkt 1, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.

§ 29

Maksymalna wysokość odszkodowania

Wysokość odszkodowania ustalonego zgodnie z §§ 23- 26 i § 28 nie może przekroczyć wartości pojazdu według stanu pojazdu bezpośrednio przed zaistnieniem szkody oraz sumy ubezpieczenia aktualnej na dzień ustalania odszkodowania, z uwzględnieniem § 14 ust. 3 - 6.

§ 30

Potrącenia i zmniejszenia odszkodowania

1. Z ustalonego odszkodowania potrąca się **udział własny** w szkodzie w wysokości:
 - 1) 10% - przy pierwszej szkodzie, 15% - przy drugiej szkodzie w tym samym okresie ubezpieczenia, chyba że udział ten został zniesiony poprzez opłacenie dodatkowej składki,
 - 2) 30% - przy trzeciej szkodzie, 40% przy czwartej i kolejnych szkodach w tym samym okresie ubezpieczenia, chyba że udział ten został zniesiony poprzez opłacenie dodatkowej składki.
2. Kwota odszkodowania ustalona wg zasad określonych w § 23 i 24 ulega zmniejszeniu o 20%, jeżeli szkodę spowodował kierujący samochodem osobowym lub motocyklem

(należącym do osoby fizycznej), który w dniu zajścia zdarzenia nie ukończył 25 roku życia lub posiadał prawo jazdy krócej niż 2 lata, chyba że przy zawieraniu umowy, ubezpieczający wskazał na możliwość kierowania przez taką osobę ubezpieczonym pojazdem i w związku z tym została opłacona zwyżka składki z tego tytułu.

§ 31

Waluta odszkodowania

1. Bez względu na miejsce powstania szkody oraz rodzaj poniesionych kosztów, PTU S.A. wypłaca odszkodowanie w złotych.
2. Jeżeli w związku ze szkodą zostały poniesione wydatki w walucie obcej, odszkodowanie ustalone jest w złotych, według średniego kursu tej waluty ustalonej przez NBP w dniu ustalania odszkodowania.

VIII. POSTĘPOWANIE W SPRAWACH ROSZCZEŃ UBEZPIECZENIOWYCH

§ 32

Skargi, wnioski i zażalenia

1. Wszelkie skargi, wnioski i zażalenia zgłaszane przez ubezpieczającego rozpatrywane są przez Dyrektora właściwego Oddziału PTU S.A. z uwagi na miejsce zawarcia umowy ubezpieczenia lub likwidacji szkody, w terminie 14 dni od dnia otrzymania skargi, wniosku lub zażalenia.
2. Jeżeli ubezpieczający nie zgadza się ze stanowiskiem zajęтым przez Dyrektora, może za jego pośrednictwem skierować wniosek o ponowne rozpatrzenie skargi, wniosku i zażalenia przez właściwą jednostkę organizacyjną Centrali PTU S.A.
3. Właściwa jednostka organizacyjna Centrali PTU S.A. zajmuje stanowisko w formie pisemnej, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

§ 33

Dochodzenie roszczeń

1. Ubezpieczającemu przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń przed sądem, niezależnie od prawa żądania ponownego rozpatrzenia sprawy.
2. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia może być wytoczone albo według przepisów o właściwości ogólnej, albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego.
3. Na zgodny wniosek stron, spór może zostać rozstrzygnięty przez Sąd Polubowny przy Rzeczniku Ubezpieczonych.

IX. PRZEPISY KOŃCOWE

§ 34

Roszczenia regresowe

1. Z dniem zapłaty odszkodowania, roszczenia ubezpieczającego przeciwko osobie odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PTU S.A. do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli PTU S.A. pokryło tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje, co do pozostałej części, pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń przed roszczeniami PTU S.A.
2. Jeżeli ubezpieczający bez zgody PTU S.A. zrzekł się roszczenia o odszkodowanie do sprawcy szkody lub je ograniczył, PTU S.A. może odmówić wypłaty odszkodowania lub odpowiednio je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłacie odszkodowania, wówczas PTU S.A. przysługuje prawo dochodzenia od ubezpieczającego całości lub części wypłaconego odszkodowania, wraz z niezbędnymi kosztami postępowania.
3. Nie przechodzą na PTU S.A. roszczenia przeciwko osobom, z którymi ubezpiecza-

jący/ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym lub innym osobom uprawnionym do używania pojazdu lub rozporządzania nim.

§ 35

Zawiadomienia i oświadczenia stron

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy ubezpieczenia winny być sporządzone na piśmie i doręczone za potwierdzeniem odbioru lub przesłane listem poleconym.
2. Strony umowy zobowiązane są przekazywać wzajemnie informacje o zmianie adresu zamieszkania lub siedziby firmy.
3. Jeżeli ubezpieczający zmienił adres i nie zawiadomił o tym PTU S.A., zawiadomienia lub oświadczenia skierowane przez PTU S.A. listem poleconym na ostatni znany PTU S.A. adres zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego wywierają skutki prawne od chwili, w której doszłyby do niego, gdyby nie zmienił siedziby lub adresu zamieszkania.

§ 36

Wejście w życie OWU

1. Niniejsze Ogólne Warunki Ubezpieczenia Autocasco zostały przyjęte uchwałą Zarządu PTU S.A. nr 19/10 z dnia 18 lutego 2010 r.
2. Ogólne Warunki Ubezpieczenia Autocasco wchodzi w życie z dniem 01 kwietnia 2010 r. i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawartych począwszy od tej daty.

Wiceprezes Zarządu

Bogusław Piechula

Prezes Zarządu

Olgierd Jatelnicki

DANE TELEADRESOWE POLSKIEGO TOWARZYSTWA UBEZPIECZEŃ S.A.

CENTRALA FIRMY

ul. Ogrodowa 58
00-876 Warszawa
tel. (22) 58 26 300 lub 302, fax. (22) 58 26 305 lub 306

ODDZIAŁ BIELSKO-BIAŁA

ul. Lipnicka 4
43-300 Bielsko Biała
tel. (33) 827 84 00, (33) 827 84 19

ODDZIAŁ BYDGOSZCZ

ul. Powstańców Wielkopolskich 26
85-090 Bydgoszcz
tel. (52) 376 21 10, fax. (52) 376 21 12

ODDZIAŁ CZĘSTOCHOWA

ul. Śląska 7
42-200 Częstochowa
tel./fax. (34) 365 69 01

ODDZIAŁ GDAŃSK Z SIEDZIBĄ W SOPOCIE

Al. Niepodległości 660
81-855 Sopot
tel. (58) 550 07 01 lub 02, fax. (58) 551 22 33

ODDZIAŁ KATOWICE

ul. Czerwińskiego 6
40-123 Katowice
tel. (32) 786 18 21, fax. (32) 786 18 27

ODDZIAŁ KIELCE

ul. Szermentowskiego 5
25-405 Kielce
tel. (41) 348 53 10, fax. (41) 343 53 24

ODDZIAŁ KRAKÓW

ul. Lublańska 34
31-476 Kraków
tel. (12) 410 63 50, fax. (12) 410 63 51

ODDZIAŁ LUBLIN

ul. Chmielna 2
20-079 Lublin
tel. (81) 535 73 10, fax. (81) 534 04 73

ODDZIAŁ ŁOMŻA

ul. Dmowskiego 1
18-400 Łomża
tel. (86) 216 39 45, fax. (86) 216 71 85

ODDZIAŁ ŁÓDŹ

ul. Wólczańska 55/59
90-608 Łódź
tel. (42) 636 63 22, fax. (42) 636 63 22 wew. 26

ODDZIAŁ OLSZTYN

Al. M.J. Piłsudskiego 32
10-578 Olsztyn
tel. (89) 535 96 97, fax. (89) 534 06 66 wew. 201

ODDZIAŁ OSTROŁĘKA

ul. Sienkiewicza 5
07-410 Ostrołęka
tel. (29) 764 26 33, fax. (29) 764 20 66

ODDZIAŁ POZNAŃ

ul. Nowina 9
60-589 Poznań
tel. (61) 843 05 30, fax. (61) 663 10 00

ODDZIAŁ RZESZÓW

ul. Rejtana 27 G
35-310 Rzeszów
tel. (17) 852 12 90, fax. (17) 852 09 21

ODDZIAŁ SIEDLCE

ul. Czerwonego Krzyża 41
08-110 Siedlce
tel. (25) 644 60 56, fax. (25) 644 01 45

ODDZIAŁ SZCZECIN

ul. Kapitańska 3a
71-602 Szczecin
tel. (91) 489 60 00, fax. (91) 434 06 60

ODDZIAŁ TARNÓW

ul. Dąbrowskiego 1
33-100 Tarnów
tel. (14) 627 42 99, fax. (14) 622 29 41 wew. 102

ODDZIAŁ WARSZAWA

ul. Młynarska 46
01-171 Warszawa
tel. (22) 535 55 00, fax. (22) 535 55 03

ODDZIAŁ WROCŁAW

ul. Wyścigowa 56E
53-012 Wrocław
tel. (71) 782 63 80, fax. (71) 782 63 81

ODDZIAŁ ZIELONA GÓRA

ul. Lisowskiego 9
65-072 Zielona Góra
tel. (68) 451 23 70 lub 71, fax. (68) 451 23 72